

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
 danjih ob **torkih, četrkih**
 in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
 haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob
 8. uri zvečer. — Obujno izdanje stane
 za en mesec . . . 1.00, za tri mesece . . . 2.00,
 za pol leta . . . 3.00, za leto . . . 5.00.
 Na naročbo raz. priročne naročilnice se
 računa po ceni.
 Posamične številke se dobivajo v pro-
 dajalnicah tobaka v Trstu po 20. av.,
 v Gorici po 25. av. Sobotno večerno
 izdanje v Trstu 20. av., v Gorici 25. av.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglašje se računa po tarifi v petlin; za
 naslov z dodatnimi črkami se plačuje
 prostor, kolikor obsega dodatnih črk.
 Poslana osnutki se in javno objavljajo, do-
 mači oglašji itd. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
 ulica Caserma 13. Vsaka pismo mora
 biti frankovano, ker nefrankovana se ne
 sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase spre-
 jema **upravnništvo** ulica Caserma 13.
 Odprte reklamacije so proste poštnine.

„Edinosti je moč!“

Konservativen glas.

Dunajski „Reichspost“ z dne 18.
 marca t. l. pišejo iz Tirolske o vedenju
 konservativcev z ozirom na volilno preobnovo:

„Zatostno, jako zatostno je, da mnogo
 članov velike konservativne stranke — valje
 petardam in bombam, valje pogostim socialno-
 demokratičnim zborovanjem v velikih masah
 in v najbližji bližini, dá: valje vedno glasnejšim
 pravičnim tožbam velikanske krščansko-so-
 cialne stranke v Avstriji — ne kažejo
 nikakega zmisla in razuma za
 sedanjost in menijo še vedno, da je mo-
 gče ozdraviti v najakutnejšem stadiju obolelo
 človeško družbo s političnim masa-
 štvom; in uprav ta socialno-politiška krat-
 kovidnost, to trmoglavno obotavljanje
 globoko pod višino tega časovnega in sve-
 tovnega vprašanja, omahujočega toli pogi-
 beljno, močno ruši zaupanje kr-
 ščanskega ljudstva do Hohenwar-
 tovega kluba.“

Tako sodi razumen Tirolski konse-
 rativce o vedni naših konservativcev v državnem
 zboru. Ta sodba ni posebno lahkava, al
 pravična je gotovo. Nam pa je posebno do-
 bro došla; upravičeno pa je ozirom na naš
 uvodni članek v večernem izdanju od minole
 sobote.

G. dopisnik „Reichspost“ je imel pred
 očmi aicer le vedenje konservativcev v po-
 gledu na volilno reformo in to le z ozirom na
 koristi konservativne stvari, vendar pa je nje-
 gova sodba toli značilna, da je smemo na-
 vesti kot klasično pričo za svoje trditve in
 nazore, izražene v našem popred omenjenem
 članku.

Dopisnik „Reichspost“ očita torej ve-
 čini konservativcev kratkovičnost in
 politično masaštvo, lazeče nisko pod
 ono višino, na kateri bi morali stati, tako,
 da niti ne morejo odločilno poseči v politične
 boje sedanje dobe. Z ono odkritostjo in brez-
 objektivnostjo, ki je lastna zaresnim in svojim
 lastnim načelom brezpogojno udenim politi-
 kam, trdi ta Tirolski konservativce, da našim
 konservativcem v poslanski zbornici nedostaja
 smisla in razuma za svetovna in časovna
 vprašanja in da isti niso mošje na svojem mestu
 niti v takih vevlačnih trenutkih, ko treba
 jasno preizkusiti svoje stališče glede vpra-
 šanja, čigar rešitev odloči o bodočnosti strank
 morda za nedogledno bodočnost.

Z drugimi besedami je tu povedano isto,
 kar trdimo mi: da sedanjí konservativci ni-

majo ni dobre volje, ni sposobnosti, ni po-
 guma, da bi hoteli in mogli praktično izvajati
 glavno načelo svojega programa; da bi hoteli
 in mogli praktično izvajati krščansko načelo
 brez strahu pred besnečo jezo nekrščanskih
 politikov.

Is te sodbe o večini konservativcev mo-
 remo in moramo tudi mi Slovani erpiti pouk,
 kako se nam je vesti v političkih in narodnih
 borbah sedanje dobe. Ako torej ti nemški
 politiki nimajo ni zmisla, ni razsodnosti, ni
 sposobnosti, in najmanjše dobre volje za-
 vpešno borbo za kardinalno točko svojega
 programa, za krščansko načelo, kako
 bi mogli pričakovati, da se bodo isti politiki
 zavzemali za naše narodne koristi v toliki
 meri, da bi se mogli od njih nadejati pravi-
 čne rešitve narodnega vprašanja? Ali ne
 bi snadilo to narodni samomor, ako bi takim
 politikom poverili skrb za narodno bodočnost
 avstrijskega Slovstva? Kdor ne ume bran-
 iti samega sebe, težko da bi mogel vpe-
 šno braniti svojega soseda. V navadnem živ-
 ljenju pač naletiš tu po tam na take „do-
 bričine“, ki pri svoji veliki skrbi za druge
 ljudi pozabijo sami na-se, ali v političkem
 življenju sastonj iskal bi takih bodakov.

Mi moramo imeti pred očmi resnico, da
 so nemški konservativci na vse zadnje tudi
 Nemci, in krivično bi bilo zahtevati od njih,
 da naj oni branijo — naše pravice. Saj je
 tudi njim Bog usadil v srce čut in ljubezen
 do svojega rodu in svoje govorice, in za ta
 svoj rod in za to svojo govorico skrbeli bodo
 oni vsikdar v prvi vrsti, in potem morda še
 le za nas.

Stvar je torej na kratko taka-le: po
 sodbi tirolskega konservativca nedostaja ve-
 čini konserv. poslancev sposobnosti, dobre
 volje in iskrenosti v obrambo konservativnih
 koristi; torej še iz tega vzroka bilo bi abotno,
 ako bi se udajali prazni nadi, da bodo t-ile vpe-
 šno branili naše koristi; drugi vzrok, da
 se od njih ne moremo nadejati izdatne po-
 moči v narodnih zadevah, je pa ta, ker so
 Nemci in ker se morajo čutiti v prvi vrsti
 Nemci, kajti čut ljubezni do svojega rodu je
 tudi njim usadila Božja previdnost.

Nemški konservativci niso zanesljivi
 politiki, to nam potrja v uvodu navedeni
 konservativni glas; a da so tudi
 Nemci, pričajo nam dogodki — če treba,
 hočemo tudi navesti posamične slučaje — iz
 poslanske zbornice, iz Hohenwartovega kluba
 in iz deželnega zbora štajerskega.

Moralá iz vsega tega? Jedino ta, da se

sem tedaj še mlad in zaljubljen — sicer sem
 še vedno mlad in še vedno zaljubljen, a bil
 sem tedaj še mlajši in še zaljubljen eji —
 moj tast in spé me je srčno ljubil in zaželjeno
 pričakoval trenutja, ko stopim predenj, da ga
 v črnem fraku in belih rokavicah poprosim
 roke njegove hčerke Milene, katero sem ja z
 srčno ljubil in s katero sva si v majevih no-
 čeh moj sladkim šepetom, objemi in poljubi
 zatrjevala večno zvestobo pod kakoršnimi-
 koli okolstaji —

In prišel je toli zaželjeni trenotek —
 držalo se se rokavice mojih rok, držal se je
 nerazdružno črni frak mojih gibkih pleč in
 stal sem pred njim, stal in govoril, kakor se
 ob tacihi prilikah spodobi; toda on moj tast
 in spé?

„Ne bude nič!“ je dejal.

„Kako — — zakaj — —?“ jecljal sem
 jaz.

„Kratko in malo zato, ker Vas ni resna
 volja se ženiti.“

„Ne resna volja, gospod — — saj pri-
 hajam baš iz tega razloga — —“

„Meni tega ne dopoveste, poznam Vas
 bolje, nego Vi sami sebe, od sinoči — —
 Vas je gola formaliteta gospod Cvetkovič!“

„Gola formaliteta — mene!“ tresel sem

Slovani ne morejo tesno vezati s takimi po-
 litiki, dokler jim ni zagotovljena narodna bo-
 dočnost. Ko gre za verske interese, podpirajo
 naj drug drugega, a ob narodnih vprašanjih
 moramo imeti Slovani prosto roko. In
 zato je pri sedanjih razmerah nemogoč —
 katoliški centrum.

Politiške vesti.

Avstro-ogrška trgovinska pogodba. Ka-
 kor javljajo z Dunaja dne 18. t. m., prič-
 kuje se od dne do dne odgovor Rusije na
 zadnji dopis Avstrije glede trgovinske pogodbe.
 Merodajni krogi nadejajo se, da opusti Ru-
 sija svoje zahtevanje glede znižanja carine
 na otrobi že zaradi zaprek, ki bi se našle
 toliko na Dunaju, kolikor v Pešti glede tega
 znižanja. Sploh pa bi bil dobiček, kateri bi
 imela Rusija od te točke v vsakem slučaju
 le — na papirju.

Ogrski revolucionar Košut. Najnovejša
 poročila iz Torina trdijo vedno še, da Košut
 umira. Napravil je že svoje oporoko in odre-
 dil potrebno za svoj pogreb. — Ogrska vlada
 dobiva 4krat na dan poročila o stanju „veli-
 kega patriota“.

Ogrska opozicija in Košut. Ogrski mi-
 nisterski predsednik baron Weyerle od-
 potoval je k cesarju na Dunaj. Trdijo, da
 ima Weyerlevo popotovanje ta namen, da
 poroča cesarju-kralju o javnem mnenju na
 Ogrskem glede Košuta, posebno pa da obraz-
 loži zahteve opozicije. Ta zahteva namreč,
 da je vlada o Košutovem pogrebu zastopana
 službeno, da so svedčano priznajo Ko-
 šutove „zasluge“ ter, da mu se postavi —
 spomenik na državne stroške (!!). Umeje se
 samo ob sebi, da se vlada mora upirati
 tem zahtevam. Vendar pa ogrska vlada na-
 merja dopustiti nekako proslavljanje Košuta,
 in baš o tem naj se Weyerle posvetuje s
 cesarjem.

Milan in Natalija. Kakor poročajo neka-
 teri Belgrajski listi, proglasil je škofovski si-
 nod neveljavnim dekret, s katerim je mitro-
 polit Teodozij razdružil zakon med Milanom
 in Natalijo ter naglašal nasprotno, da je po-
 polnoma veljaven zakon, sklenjen dne 5. okt.
 1875. Kraljica Natalija pričakuje v Belem-
 gradu za Velikonočne praznike (pravoslavnega
 koledarja). — Odgovornosti za resničnost te
 vesti se ve da ne prevzamemo.

Splošno pomiloščenje v Italiji. Iz Rima
 poročajo, da minister pravosodja prične v

se od jeze. Zunaj stala je Milena, blizo vrat
 in — poslušala.

„Milena!“ vzkliknem „oča je odklonil . . .“
 Več nisem mogel.

„Čula sem na svoja ušesa“ odgovorila je
 hladno.

„In zdaj — —?“ dem ozkoarčno jaz.

„Zdaj — — zdaj se morava ločiti, dragi
 Stanko.“

„Ločiti? Ali si nista prisegla večno
 zvestobo moj objemi in poljubi in to celo v ma-
 jevih nočeh in za kakoršen koli slučaj?“

„Da — to je bilo tedaj. Toda danes je
 drugače. Tudi jaz moram pritegniti očetovej
 ostrovidni sodbi, da si ti lo zgor e lovek for-
 malitete, ter da te ni resna volja ženiti se
 in da me tudi nikdar nisi resno ljubil.“

„Jaz ne ljubil t e b e, Milena? kog-
 na vsem božjem svetu?“

Že je odšumela — za veke.

„Erklär mir Graf Ötindur . . .“ vz-
 kliknil sem tedaj prvokrat iz gl. bošine raz-
 jenenega srca . . . danes bi te ne citiral,
 ubogi grof, kajti danes mi je znan a velika
 zagonetka.

kratkem pregledovati vse obsodbe vojnih iz-
 jemnih sodišč, katere obsodbe so že pravo-
 močne in „kjer se mu bude videlo potrebno“,
 bode predlagal pomiloščenje obsojenega.

Italijanski listi proti podraženju soli.
 Kakor smo bili že sporočili, namerja italijan-
 ska vlada podražiti celo sol, da si pomaga
 iz finančnih zadreg. Razni italijanski listi,
 njim na čelu Rimska „Riforma“, pa se v
 svoji nedeljski številki odločno upirajo temu
 načrtu, kajti ako se sol res podraži, obogatijo
 vsled tega le prodajalci soli na debele, ubogo
 ljudstvo pa, ki kupuje sol na drobno, obča-
 tilo bode to podraženje.

Anarhisti na Francoskem. V Parizu za-
 prli so dne 18. t. m. zopet 4 anarhiste, med
 katerimi je avstrijski podanik E. Ortio, o ka-
 terem mislijo, da je sokriv poslednjih na-
 padov z bombami.

Ministri v zadregi. Kakor poročajo iz
 Bruselja, zginil je dne 18. t. m. kralj, ne
 zna se kam. Ministri brzojavili so na razne
 kraje, kjer so mislili, da je kralj, toda na
 vsa vprašanja dobili so nepovoljen odgovor.
 Ministerstvo je v veliki zadregi — ker ne
 ve kam poslati svoje ostavke (?). Čudna vest,
 verjame naj jej, kdor hoče!

Različne vesti.

Nj. Vel. cesar odpotuje še tekom marca
 meseca v Budimpešto, kjer nameruje ostati
 dlje časa. Ni pa še določen dan, v katerem
 odpotuje.

Naučni minister dr. Madejski ogledal si
 je o poslednjem svojem bivanju v Trstu razne
 šolske zavode, med katerimi drž. gimnazij in
 drž. obrtno šole. Dne 18. t. m. popoldne
 dospel je s svojo soprogo v Pulj. Po obedu
 pri okrajnem glavarju Rossettiju ogledal si
 je znamenitosti mesta, ob 3. uri pop. pa se
 je odpeljal v Ložinj.

Odpoved za odpovedje. Bliža se spozna-
 nje. Istrski laški poslanci se pridno odpove-
 dujejo svojim deželnozbornim mandatom.
 Dr. Costantini in Fragiaccamo sta
 jo že popihala in kakor se sliši, nameruje
 odstopiti tudi — deželni glavar dr. Cam-
 pitelli. No, poslednjega menda ne poprime
 jednaka velikodušna misel, kajti navadi! se
 je — odskoki dvotretinjski večini prebival-
 stva vsako narodno pravico. Veste pa, kaj je
 vzrok temu odpadanju? „Il Piccolo“ pravi,
 da so temu povod razmere, ki so zavladale
 v poreski zbornici glede „narodnega jezika“

Več let pozneje, šest, — sedem . . .

V svoji sobi sedim, — sameat seveda, a
 samostojen, odhokovan. Vrata se odpro in notri
 stopi prijatelj Kremen — — „Živko, Ti!“
 vzkliknem ter mu hitim nasproti. Dolgo se
 nisva videla. Služboval je neke tam na Fran-
 coskem ali Angleškem in naposled postal
 žurnalist. Mnogo je pisaril, vsaj smo čitali
 njegove članke tudi v slovenskih listih —
 Bože! saj je bilo njegovo peró jedino, na
 katerem se je čutilo več, nego pusta fraza in
 domisljavnost, češ, kaj smo in znamo; čutilo,
 da prihajajo besede njegove iz dna svetov-
 nega izkustva in treznega čistega razuma —
 da smo poslušali njegove sovete, gotovo bi
 ne kimali danes za koalicio in ne nosili Ho-
 henwartom plašča, kakor sluge svetih treh
 kraljev! Toda nečega dne bilo ni hkrati več
 sluha ni duha o Živkovih spisih po naših
 časnikih in niti meni se sanjalo ni o vzrokih
 take izpremembe.

„Se-li temu čudiš?“ dejal je, ko sem ga
 sedaj po tem izpraševal. „Ali nismo še ne-
 izkušeni narod, narod v otročjih hlačicah, iz
 katerih nam visi še — srnjčica? Vaj je kaj
 starega, da ima vsak mláti in neizkušeni narod
 svoje „merodajne faktorje“, ki se neprestano
 gledajo v stokrat povečevalnem zrcalu in ka-

PODLISTEK.

„Grof Ötindur“.

Kdo ga zares ne pozna tega klasičnega
 aristokrata?

Kdo ismej čitateljev še ni imel prilike,
 vanj jedenkrat v svojem življenji vzklikniti:
 „Erklär mir, graf Ötindur . . .“ in če že
 ne drugekrati, nego tedaj, ko je h krati ob-
 stal pred zagonetko — svojega lastnega živ-
 ljenja . . .?

Ubogi grof „Ötindur“!

Kolikokrat (da si živel zares kedaj) mo-
 ral bi bil pobrati svoje kosti in ostaviti mirni
 pokoj smrti, da ugodiš brezbrojnim citatom
 po tvoji modrosti — kajti rod človeški je
 dan za dnevom slaboumniji in prilike, ob ka-
 terih naj skače na pomoč praznoti človeških
 možganov troja neizerpna modrost, množe se
 istotako od dne do dne.

Da, žali tudi jaz moram ukloniti svoj
 tilnik sramom pred tvojim izmišljenim oblie-
 jem in se eramom priznati, da ne jedenkrat,
 marveč nebrojokrat že sem citiral tvojo
 navzočnost — tebi bode znano kedaj.

V prvič bilo je že pred davno leti, bil

Lastnik politično društvo „Edinost“ — Izdavatelj in odgovorni urednik: Maks Cotič. — Tiska Tiskarna Dolenc v Trstu.